

CHWIŁA

Cena 60 h

PRENUMERATA:
Miesięcznie we Lwowie 10 K.
do domu.
OGŁOSZENIA wedle ur

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA I
LWÓW, PASAŻ HAUSMAN

O neutralność.

Dnia 1. listopada 1918 bezpośrednio po objęciu władzy przez Ukraińców we Lwowie, gdy dotychczasowe organa rządowe przestały funkcjonować, a nowe jeszcze nie zorganizowały służby publicznej, Żydzi insygnitownie odczuli, jakie przedewszystkiem im niebezpieczeństwa zagrażają. Wówczas wszystkie stronnictwa narodo-wo-żydowskie, wespół z reprezentantami kahału ukonstytuowały się w „Wydział bezpieczeństwa”, celem strzeżenia interesów ludności żydowskiej. I w tejże chwili samorzutnie bez żadnej agitacji, bez żadnych walk ideowych, wyłonili się myśli, że Żydzi w konflikcie między Polakami a Ukraińcami powinni zachować ajskniejszą rezerwę, że nie wolno im stanąć po jednej lub drugiej stronie i że muszą wystrzegać się wszystkiego, co by wyglądało na sprzyjanie interesom jednej z stron walczących. Jednym słowem zrodziła się myśl, że Żydzi trzymać się muszą jak najrzetelniejszej, najskrupulatniejszej neutralności, która jedynie odpowiadała ówczesnemu położeniu i tak zasadniczo jak i faktycznie leżała na linii stworzenia zdrowych i normalnych stosunków między ludnością żydowską a społeczeństwem, wśród którego żyją. W odzwie do Żydów ogłoszono też bezwzględnie zasadę neutralności i wezwano do ścisłego jej przestrzegania. Lubi żydowski pojął też odrazu brzemienne znaczenie chwili i z uczuciem ulgi przyjął wystąpienie swoich kierowników. Śmiało rzecz można, że nigdy może przodujące osobowości żydowskie, nie były w tak harmonijnej zgodzie z całym ludem żydowskim, jak w owej chwili, gdy każdy czuł, że tylko tędy droga do uniknięcia zawiązków i konfliktów.

Inaczej jednak pojęto te sprawy społeczeństwo polskie które nie znając stosunków panujących wśród Żydów, ani prądów wśród nich nurtujących, odrazu doparzyło się w ogłoszeniu neutralności aktu wrogiego przeciw sobie skierowanego. I tu może leży źródło tragicznych wypadków, które doprowadziły do niesychaniego wzburzenia umysłów i zaoignienia stosunków aż do ostatecznych granic. Tak zemiściło się szczeniście przez długi czas w społeczeństwie polskim podtrzymywane przekonanie, że Żydzi nie mają własnej narodowości, lecz stanowią część składową narodu polskiego.

W społeczeństwie polskim ogłoszenie zasady neutralności wywołało więc oburzenie i gniew. A przecież, jeśli opinia polska spokojnie obiektywnie wniknęła rzeczce w ten problem, pewnością dojdzie do konkluzji, że innego scia dla Żydów we wschodniej Galicyi w tej ucznej chwili nie było i niema. Zasadniczo wjem nie wolno Żydom w dyasporye mieszać się do walki innych narodów. Żydzi będą przez tyle wieków przedmiotem ucisku i prześladowania z różnych stron, aż nadto dobrze poczuli na własnej skórze brzemię obcego jarzma, aby w czemkolwiek przyczynić się mogli do zwycięstwa jednej lub drugiej strony w walce, którą obaj antagoniści uważają za walkę narodową, za walkę o wolność, gdzie kieszka w ich pojęciu równoznaczna byłaby z poddaniem się pod obce jarzmo. Własne pragnienie wolności i swobodnego wyzicia się narodowego nie pozwala Żydom popierać jednego z walczących przeciw drugiemu. A jeśli się zwąży, że ogłoszenie zasady neutralności nastąpiło w chwili, gdy właśnie Ukraińcy objęli rządy w mieście a zatem oni chwilowo byli silniejsi to się

Rada trójdzielnicowa.

Warszawa. (P. A. T.). Dzienniki łwiewskie donoszą: Wczoraj odbyła się konferencja wszystkich stronnictw, które podpisały znaną deklarację z 20 grudnia r. ub. Przedmiotem obrad było zaproszenie poznańskiego Rady naczelnej ludowej do utworzenia Rady trójdzielnicowej. Wszyscy uczestnicy konferencji jednomyślnie oświadczyli, że uważają udział Królestwa polskiego w Radzie tej za konieczny, przyczem zaznaczyli, że dla dobra narodu jest pożądane, aby do rady wesli także przedstawiciele tych stronnictw, które reprezentują obecny rząd, a więc i PPS. Na konferencji wybrano Komitet złożony z 3 członków, który otrzymał polecenie zwrócenia się do Paderewskiego z oświadczeniem gotowości stronnictw skonsolidowanych do możliwości najdalej idącego kompromisu ze stronnictwami rządowe-

mi, oraz do uproszenia Paderewskiego w swe ręce dzieła stworzenia jednolitej. Członkowie komisji pp. Dąbski i Tallen Wilczewski zaraz po udaniu się po Paderewskiego i oznaczając chwałę stronnictw skonsolidowanych.

Paderewski podjął się prowadzenia inicjatywy pomienionych stronnictw. Jak donosi Kurjer Warszawski komendant Półudniowego Paderewski myśli zjeżdżania stronnictw lewicowej Rady narodu polskiego w tym celu przedstawiciele PPS i grupy i guła wesli do Rady. W tym celu Paderewski pertraktował z przedstawicielami stronnictw.

Lloyd George za rozszerzeniem żądań żydów

Sztokholm 6. stycznia. Tel. wł. Z. B. P. Londyński „Jewish Chronicle” z 27. grudnia donosi: Dowiadujemy się z dobrze poinformowanego źródła, że prezydent ministrów Lloyd George zaprosił do siebie na śniadanie prof. Weizmanna i Sir Herberta Samuela i przy tej sposobności omawiał z nimi propozycje, które syoniści zamierzają przedłożyć rządowi i konferencji pokojowej w sprawie realizacji programu bazylejskiego na podstawie oświadczenia Balfoura. Korespondent londyński Z. B. P. w Sztokholmie dowiaduje się, że na radę Lloyd George'a rozszerzono program o którym mówił Weizmann w swej mowie z 7. grudnia.

W swej mowie z dnia 7. grudnia Weizmann oświadczył, że obecnie jest niemożliwym

żądać państwa żydowskiego. Musimy

1. uznania narodowych i praw narodu żydowskiego do Palestyny.

2. do czasu, gdy Żyzi staną do utworzenia własnego rządu, Paderewski znajdować pod rzeźnictwem, a członkiem tym ma być Anglia. Dając, by zostały wydane własne ustawy by wszystkie przedsiębiorstwa prowadzone przez mającą powstać żydowską, która ma brać udział w tym i mieć udział i wpływ na forę rządu. Budowa kolei i inne przedsięwzięcia być kierowane przez Żydów.

Język hebrajski ma być uznany nieoficyjalny.

Z rady ministrów.

Warszawa. (P. A. T.) Na posiedzeniu Rady ministrów d. 8. bm. zatwierdzono zawartą przez ministerstwo aorowizacyi z bankiem Związku spółek zarobkowych umowę o zaciągnięcie pożyczki 75 milionów mk. na sprowadzenie z krajów koalicji żywności i artykułów pierwszej potrzeby. Uchwalono dalej projekt dekretu o wyznaczeniu wyborów do Seimu w okre-

gu wyborczym, obejmującym pojanowski radzyński i wkr 9. marca rb. Zastanawiano się o utworzenie i ustaleniem minist publicznych, a w końcu uchwalono w 3 miliony mk. na organizację cyli ziemi grodzieńskiej

Wreszcie rozpatrywano spraw

zrozumie, że to stanowisko podyktowane było przedewszystkiem czysto zasadniczym pojmowaniem rzeczy bez względu na to, kto w danym momencie był panem sytuacji.

Ale wżgląd na dobro Żydów prowadził musiał do tego samego punktu widzenia. W Galicyi wschodniej mieszka około 650 tysięcy Żydów, otoczonych z wyjątkiem samego Lwowa, przeważnie ukraińską ludnością, którzy ze swego stanowiska zupełnie słusznie uważają wszelkie poparcie udzielone stronie polskiej za akt wrogi przeciw niej wymierzony. Z tą samą szlachetnością poczytaliby Polacy stawięcie po stronie Ukraińców za wypowiedzenie walki ze strony Żydów. Żydzi znaleźli się więc między młotem a kowadłem, a zatem w położeniu bardzo groźnym z którego uwoinic się mogli tylko — przez ogłoszenie neutralności.

Żydzi przestrzegali tej neutralności z najściślejszą skrupulatnością przez cały czas panowania Ukraińców we Lwowie, a i potem aż do dnia dzisiejszego i przestrzegają jej muszą i nadal, bo jest ona kategorycznym imperatywem wynikającym zarówno z zasadniczych względów, jakoteż ze stanowiska interesów ludu żydow-

skiego. Wszelkie zaś pogłoski i wmaniai tej neutralności, o nieprzyjacieliach wobec narodu czy też skiego, o wspólnem działaniu z przeciw Polakom — są potwornei wami, rozszewianami przez żywoi, się mieć interes w tem, aby nie uspokojenia umysłów, aby atmosta utrwalic na wieki!

Neutralność Żydów wywołana nieodzowną koniecznością stosunków Żydzi nie mogą i nie chcą wczekać na decyzję w tej krwawej walce ostatecznego rozstrzygnięcia. Żydzi nie mają. Z chwilą zafatwienia spowowa przynależność Galicyi wsch jako obywatela państwa nie zrzeka jażni narodowej, pełnić będą wazy niego obowiązki z całą szczerością jakie są cechy żydowskiego charakteru, przyczynić się będą w i z pełnem oddaniem się dla i kulturalnej odbudowy kraju, jedni będą elementem zdrowym i użytecznym państwa.